

Vianoce, dary, financie: ako sa s deťmi rozprávať o peniazoch?

Vianoce sú obdobím radosti, rodinných stretnutí a darčiekov – čoraz častejšie aj tých finančných. Pre rodičov sú vianočné sviatky dobrou príležitosťou hovoriť s deťmi o financiách. Najmä vtedy, keď dostanú peniaze od starých rodičov, krstných rodičov či iných príbuzných. Ako teda hovoriť s deťmi o peniazoch?

Vianočné peniaze ako prvá finančná učebnica

Sviatočná atmosféra praje jednoduchým a zrozumiteľným pravidlám. Pomôcť môže napríklad princíp troch obálok či troch prasiatok, známy aj ako pravidlo **3 S – Sporenie, Spotreba, Srdečnosť**. „My dospelí tento princíp často používame intuitívne, no pre deti je dôležité vidieť ho aj v praxi,“ vysvetľuje finančná konzultantka spoločnosti Simplea Zuzana Bellušová.

Do prasiatka **Sporenie** putujú peniaze na väčší sen – napríklad novú stavebnicu, bicykel či hernú konzolu. Dieťa sa tak učí trpezlivosti a plánovaniu, pretože radosť prichádza až vtedy, keď si na vysnívanú vec samo nasporí. **Spotreba** je priestor na radosť tu a teraz. Peniaze určené na okamžité minútie – knihu, kino alebo malú hračku – učia dieťa rozhodovať sa v rámci rozpočtu a niesť zodpovednosť za svoje voľby. A napokon **Srdečnosť** – najkrajšie „S“, obzvlášť počas Vianoc. Aj malá časť peňazí, napríklad 10 %, môže byť určená na pomoc iným. Či už formou darovania hračky, príspevku na charitu alebo podporou miestnej zbierky. Dieťa sa učí empatii, štedrosti a tomu, že peniaze môžu byť nástrojom pomoci a prostredníctvom nich môžu prinášať radosť aj druhým.

„Vďaka jednoduchému systému 3S sa vianočné darčeky od starých rodičov menia na prvú finančnú učebnicu. Dieťa pochopí, že peniaze neslúžia len na míňanie, ale aj na budovanie budúcnosti a prejavovanie srdečnosti,“ dopĺňa finančná konzultantka.

Kedy je ten správny čas? Práve teraz!

Mnohí rodičia majú pocit, že rozhovory o peniazoch patria až do obdobia puberty. Odborníci sa však zhodujú, že deti dokážu chápať základné princípy peňazí už vo veku 5 – 6 rokov. Aj „peniaze od Ježiška“ preto nemusia skončiť v rodičovskej skrýši. Naopak – je dobré nechať dieťa, aby sa s nimi zoznámilo a aktívne sa podieľalo na rozhodovaní, čo s nimi urobí.

Domáca “banka” pre staršie deti

Rodičia starších detí (približne od 8 rokov), môžu vytvoriť jednoduchý systém, ktorý simuluje fungovanie banky. Ak si dieťa „uloží“ napr. 5 eur, rodičia mu môžu na konci mesiaca dať malý symbolický úrok napr. 5 – 10 centov z každého eura. „Pre deti je to jednoduchý spôsob ako pochopiť, že množstvo peňazí môže rásť, ak s nimi narábame rozumne,“ vysvetľuje Zuzana Bellušová.

Finančná gramotnosť ako dar na celý život

Cieľom nie je vychovať z detí malých investorov už v škôlke. Dôležité je, aby pochopili tri základné body:

1. Peniaze sa len tak neobjavujú. Deťom je dôležité vysvetliť, že vianočné peniaze musel niekto zarobiť, a teda že majú hodnotu práce. *„Je veľmi dôležité, aby deti pochopili, že peniaze nevznikajú samy od seba a že na ich zarobenie musel niekto pracovať,“* myslí si Zuzana Bellušová.
2. Aj peniaze majú svoje limity. Je dôležité, aby deti pochopili, že keď si peniaze minú, už ich nemajú.
3. Peniaze sa dajú sporením a rozumným plánovaním rozmnožiť.

Vianoce sú ideálnym časom na rodinné rozhovory a odovzdávanie hodnôt. Ak deťom popri darčekom odovzdáme aj zdravý vzťah k peniazom, dávame im dar, ktorý má hodnotu na celý život.

O SIMPLEA FINANCIAL SERVICES, S. R. O.

Simplea vstúpila na slovenský trh v roku 2021. Je súčasťou českej finančnej skupiny Partners, ktorej obrat v roku 2024 presiahol 5 miliárd českých korún. Finančno-poradenská spoločnosť Partners je zároveň od roku 2009 najväčšou spoločnosťou zaoberajúcou sa finančným plánovaním a sprostredkovaním v Českej republike. Do skupiny Simplea patrí aj poisťovňa, Simplea Investície i realitný fond Trigea. Mediálnu divíziu skupiny na Slovensku zastupuje Next Page Media, prevádzkujúca napríklad server peniaze.sk.

Kontakt pre médiá:

Lenka Bubelínyová

Account Manager

simplea@arthurmedia.sk